

Búcsúbeszéd Kőváry Károly temetésén

Nincs olyan diák a végzettek, és még a mostaniak között sem, aki ne ismerte volna Kőváry Károly tanár urat. Mi, diákok csak Karcsi bácsi, Kavics bácsinak neveztük. A diákok mindig adnak a tanároknak valamilyen becéző nevet. De kedves becéző nevet csak olyan ember kap, akire a diákok valamiért felnéznek, akit valamiért tisztelnek, és akit szeretnek.

Kőváry atyát mindenki szerette. Végtelen jámborsága, szelídsége, ugyanakkor szigorú komolysága mindannyiunkat megérintett. Még azokat is, akiket nem is tanított soha. Akik nála voltak beszélgetésen a szóbeli felvételi során, azoknak az a rövid idő is elég volt ahhoz, hogy örökre a szívükbe zárják Kőváry Károly tanár úr szavait és alakját. És azok, akiket tanított, soha nem fogják őt és óráit elfelejteni.

Nagyszerűen tanított. A matematikaórákon minden feladatba rejtett valamiféle tréfát. A feladatot nemcsak egyszerűen felolvasta, hanem átfogalmazta nekünk, beletett egy kis humort, ami mindig felvidített bennünket, és így minden feladatnak vidáman tudtunk nekikezdeni, még a legnehezebbeknek is. A száraz, tudományos matematikai jelöléseknek új neveket adott. Tanítványai közül melyikünk ne emlékezne az ellentmondó eredménybe belevágó villámra, vagy a nullát szimbolizáló krumplira, melyet jókedvűen a tudásunknak is hívott. Minden órán megpróbálta velünk újra felismertetni a nagy matematikai tételeket. Vezetett bennünket a felismerésben. Olyan feladatokat hozott, amelyekkel igyekezett fölkelteni érdeklődésünket egy téma iránt, ezáltal velünk próbálta fölfedeztetni az összefüggéseket. A matematikát nem a szokásos módon tanította, a tankönyvet ritkán használtuk. Az ő tankönyve a fejében volt. Ebből tanított bennünket, sokkal könnyebben, gyorsabban és érthetőbben, mint akármelyik nyomtatott könyvből. Bármilyen kérdésünk is volt, rögtön tudta rá a választ.

Az órákon azonban nemcsak matematikát tanított. Óriási matematikai tudásán kívül csak csodálkozni tudtunk hatalmas műveltségén. A fakultáción tréfásan néha franciául, németül vagy angolul kérdezte, hogy értjük-e a feladatot. Sokszor különböző versekből idézeteket mondott némelyik példához. Szeretett volna minél jobb matekosokat faragni belőlünk, és ezért nagyon sokat tett. Még élete utolsó éveiben is délutánonként több órás matematika-szakkört tartott, a délelőtti órán megírt dolgozatokat már délutánra kijavította, és megbeszélte velünk a feladatokat. Habár dolgozatokat írtunk, ő sohasem az osztályzatot tartotta fontosnak. Visszatekintve most már látom, hogy az év végi értékelésnél nem az évközi jegyeket és az esetlegesen félresikerült dolgozatok jegyeit vette figyelembe. Pontosan tudta mindannyiunkról, hogy közülünk ki mennyire szereti a matematikát, ki az, aki foglalkozik a matematikával. Őket segítette és vezette a matematika felfedezésében. Akiknek pedig nem mentek a példák, azokat végtelen türelemmel oktatta, és ha meglátta a diákban a szándékot, az akaratot, ha látta, hogy a diák szenved, akkor segített, és megadta a jobb osztályzatot.

Még most is előttem van alakja, amint dudorászva sétál az iskola folyosóján, merev tekintettel, tiszteletet parancsoló léptekkel közeledve felém. Odaérve hozzám, mindig csak ennyit mondott: „Meg fogsz bukni!” Kedvesen-szigorúan figyelmeztető mondata még most is ott cseng mindannyiunk fülében: „Meg fogsz bukni!” Figyelmeztetett bennünket, hogy tanuljunk, mert különben tényleg meg fogunk bukni. De vajon ezzel a mondatával csak a matematikára gondolt? Egyáltalán, csak az iskolai tantárgyakra gondolt?

Az egész élet egy vizsga, a megmérettetések nem érnek véget az érettségivel, vagy a diplomával. Az előttünk álló élet összes nagy vizsgájára mindig készülni kell. Igen. Erre gondolhatott. Kőváry atya az élet feladatát hibátlanul oldotta meg, s most az utolsó vizsga elé állott. Ő biztosan nem fog megbukni. Ahogyan egyik piarista öregdiákunk fogalmazott: Kőváry Károly utolsó vizsgáján szerzett bizonyítványa: kitűnő.

A Jóisten nyugtassa békességben!

Oroszi Balázs 12.B

(forrás: A váci Piarista Gimnázium – azóta megszűnt, de archivált – honlapja: [szerk.: Gutbrod András])